

DFE-001-001542

Seat No. _____

B. A. (Sem. V) (CBCS) Examination

May / June - 2015

History : Paper 15

(Second Optional)

(The Constitution of the Republic of India)

Faculty Code : 001

Subject Code : 001542

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના : (1) પ્રશ્ન નં. 1 M.C.Q.નો છે.
(2) દરેક પ્રશ્નના જવાબ મુખ્ય ઉત્તરવહીમાં જ આપો.

1 નીચેના M.C.Q.ના જવાબ આપો. 20

(1) ભારતને સ્વતંત્રતા મળી ત્યારે ઈંગ્લેન્ડના વડાપ્રધાન કોણ હતા ?

- (A) મિ. એટલી (B) ડિઝરાયલી
(C) ચર્ચિલ (D) નોર્થ બ્રુક

(2) ભારતમાં છેલ્લા અંગ્રેજ વાઈસરોય કોણ હતા ?

- (A) લોર્ડ રિપન (B) લોર્ડ માઉન્ટબેટન
(C) લોર્ડ લિટન (D) લોર્ડ કર્ઝન

(3) રાષ્ટ્રપતિને તેમના હોદ્દા પરથી કોણ દૂર કરી શકે.

- (A) સંસદ (B) લોકસભા
(C) રાજ્યસભા (D) સુપ્રીમ કોર્ટ

(4) ભારતીય સંસદ _____ ની બનેલ છે.

- (A) લોકસભા
(B) રાજ્યસભા
(C) લોકસભા, રાજ્યસભા, રાષ્ટ્રપતિ
(D) વિધાનસભા, લોકસભા

- (5) બંધારણ ખરડા સમિતિના અધ્યક્ષ કોણ હતા ?
 (A) ડૉ. બી.આર.આંબેડકર (B) શ્રી ક.મા મુનશી
 (C) શ્રી ગોપાલ સ્વામી (D) ડૉ. રાજેન્દ્ર પ્રસાદ
- (6) બંધારણની 370મી કલમ કયા રાજ્ય સાથે સંબંધિત છે ?
 (A) ગુજરાત (B) પંજાબ
 (C) દાદરા નગરહવેલી (D) જમ્મુ કાશ્મીર
- (7) ભારતીય બંધારણનો અમલ ક્યારે થયો ?
 (A) 24-1-1950 (B) 25-1-1950
 (C) 26-1-1950 (D) 27-1-1950
- (8) બંધારણમાં સ્ત્રી-પુરુષને કેટલા વર્ષે મતાધિકાર અપાયો છે.
 (A) 18 (B) 19
 (C) 20 (D) 22
- (9) ભારતના બંધારણના આમુખમાં નીચેનામાંથી કયા ન્યાયની વાત કરવામાં આવી છે ?
 (A) બંધુત્વ, કૌટુંબિક, રાજકીય
 (B) સામાજિક, કૌટુંબિક અને રાજકીય
 (C) સામાજિક, આર્થિક, રાજકીય
 (D) સામાજિક, આર્થિક, બંધુત્વ
- (10) કેટલા વર્ષની ઉંમર સુધીના બાળકને મફત-ફરજિયાત શિક્ષણની જોગવાઈ કરાઈ ?
 (A) 14 (B) 15
 (C) 16 (D) 17
- (11) ભારતના બંધારણ મુજબ વહીવટનું તૃતીય અંગ કયું છે ?
 (A) કેન્દ્ર સરકાર (B) રાજ્ય સરકાર
 (C) સ્થાનીય સ્વરાજ્યની સંસ્થાઓ (D) ઉપરનામાંથી કોઈ નહીં

(12) ભારતીય બંધારણમાં સંસદના કેટલા ગૃહ હોય છે ?

(A) 01 (B) 02

(C) 03 (D) 04

(13) ભારતીય લોકસભામાં સભ્ય સંખ્યા કેટલી હોય છે ?

(A) 542 (B) 543

(C) 544 (D) 545

(14) ભારતના બંધારણીય વડા કોણ ગણાય છે ?

(A) વડાપ્રધાન (B) સ્પીકર

(C) એટર્ની જનરલ (D) રાષ્ટ્રપતિ

(15) ભારતનું બંધારણ નીચે પૈકી કયા પ્રકારનું છે ?

(A) એકતંત્રી

(B) સમવાયતંત્રી છતાં એકતંત્રી બની શકે

(C) સમવાયતંત્રી

(D) સમાજવાદી

(16) કેન્દ્રીય મંત્રીમંડળમાં કેટલી કક્ષાના પ્રધાનો હોય છે ?

(A) 03 (B) 02

(C) 05 (D) 04

(17) ભારતમાં કયા ધોરણે પુખ્તવય મતાધિકાર આપવામાં આવે છે ?

(A) શિક્ષણ (B) ઉંમર

(C) મિલકત (D) ધર્મ

(18) ભારતના પ્રથમ રાષ્ટ્રપતિ કોણ હતા ?

(A) મહમંદ અલી ઝીણા (B) ઝાકીર હુસેન

(C) ડૉ. રાજેન્દ્ર પ્રસાદ (D) ડૉ. રાધાકૃષ્ણ

(19) ભારતની આઝાદી સમયે ઈંગ્લેન્ડના વડાપ્રધાન કયા પક્ષમાંથી ચૂંટાયા હતા ?

- (A) મજૂર (B) રિપબ્લીકન
(C) ડેમોક્રેટિક (D) કોંગ્રેસ

(20) ભારતમાં કેન્દ્રના પ્રધાનોની પસંદગી કોણ કરે છે ?

- (A) વડાપ્રધાન
(B) રાષ્ટ્રપતિ
(C) જે તે બહુમતી ધરાવતા પક્ષની કારોબારી
(D) લોકસભાના અધ્યક્ષ

2 આમુખ અને તેનું મહત્વ સમજાવો. 10

અથવા

2 ભારતના બંધારણની મુખ્ય લાક્ષણિકતાઓ જણાવો. 10

3 રાજનીતિના માર્ગદર્શક સિદ્ધાંતોની ચર્ચા કરો. 10

અથવા

3 ભારતના બંધારણમાં આપવામાં આવેલ મૂળભૂત અધિકારોનું વર્ણન કરો. 10

4 નીચે લખો : (કોઈ પણ એક)

(અ) (1) બંધારણ સભાની રચના વર્ણવો. 8

(2) ભારતના ઉપરાષ્ટ્રપતિ

(બ) (1) પ્રધાનમંડળની રચના 8

(૨) લોકસભાની સત્તાઓ

5 કોઈ પણ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર ટૂંકમાં આપો. 14

(1) ભારતના રાષ્ટ્રપતિની સત્તાઓ

(2) વડાપ્રધાનના સ્થાનની ચર્ચા કરો.

(3) લોકસભા અધ્યક્ષ

(4) રાષ્ટ્રપ્રમુખની ચૂંટણી

ENGLISH VERSION

- Instructions:** (1) Question No. 1 is M.C.Q.
(2) Answer all questions in the answer book only.

1 Write the answer of following M.C.Q. **20**

- (1) Who was the Prime Minister of England, when India got independence ?
(A) Mr. Attley (B) Disraeli
(C) Churchill (D) North Brook
- (2) Who was the last British Viceroy in India ?
(A) Lord Ripon (B) Lord Mountbatten
(C) Lord Lytton (D) Lord Curzon
- (3) Who can remove President from his post ?
(A) Parliament (B) Lok Sabha
(C) Rajya Sabha (D) Supreme Court
- (4) Indian Parliament consists of _____ ?
(A) Lok Sabha
(B) Rajya Sabha
(C) Lok Sabha, Rajya Sabha, President
(D) Vidhan Sabha, Lok Sabha
- (5) Who was the President of Drafting Committee of Constitution ?
(A) Dr. B.R. Ambedkar (B) Mr. K.M. Munshi
(C) Mr. Gopaldaswami (D) Dr. Rajendra Prasad
- (6) Article 370 is related to :
(A) Gujarat (B) Punjab
(C) Dadra Nagar Haveli (D) Jammu Kashmir

- (7) When did the Indian Constitution implemented ?
(A) 24.01.1950 (B) 25.01.1950
(C) 26.01.1950 (D) 27.01.1950
- (8) At what age the right to vote is given to male and female in our Constitution ?
(A) 18 (B) 19
(C) 20 (D) 22
- (9) Which justice is described in Preamble of Indian Constitution ?
(A) Domestic, Political, Brotherhood
(B) Social, Domestic, Political
(C) Social, Economic, Political
(D) Social, Economic, Fraternity
- (10) The right for Free – Compulsory education is up what age ?
(A) 14 (B) 15
(C) 16 (D) 17
- (11) Which is the third organ of administration as per the Constitution ?
(A) Central Government
(B) State Government
(C) Local self govern organizations
(D) None of above
- (12) How many houses are there in Indian Parliament ?
(A) 01 (B) 02
(C) 03 (D) 04
- (13) How many members are there in Indian House of people ?
(A) 542 (B) 543
(C) 544 (D) 545

- (14) Who is known as the sole representative of Indian Constitution ?
(A) Prime Minister (B) Speaker
(C) Attorney General (D) President
- (15) Which kind of form is of Indian Constitution ?
(A) Unitary System
(B) Federal but can Unitary
(C) Federal System
(D) Socialist
- (16) What categories of the minister are there in the Central Cabinet ?
(A) 03 (B) 04
(C) 05 (D) 02
- (17) On which basis Indian citizen is allowed to vote ?
(A) Education (B) Age
(C) Property (D) Religion
- (18) Who was the first President of India ?
(A) Mohammad Ali Jinnah
(B) Zakir Hussain
(C) Dr. Rajendraprasad
(D) Dr. Radhakrishna
- (19) At the time of the independence, England President elected from which party ?
(A) Labour Party (B) Republican Party
(C) Democratic Party (D) Congress
- (20) Who select ministers in Central Cabinet of India ?
(A) Prime Minister (B) President
(C) Party with majority (D) Speaker of Lok Sabha

- 2 Explain the Preamble and its importance. 10
- OR**
- 2 Describe fundamental characteristics of Indian Constitution. 10
- 3 Describe the Directive Principles of State Policy. 10
- OR**
- 3 Describe the Fundamental Rights given in Constitution. 10
- 4 Write short note : (any **one**) 8
- (a) (i) Describe the making of Constitution Assembly.
(ii) Vice President of India.
- (b) (i) Structure of Cabinet 8
(ii) Examine the power of the Lok Sabha.
- 5 Answer in short : (any **two**) 14
- (i) Powers of President
(ii) Position of Prime Minister
(iii) The speaker of the house of people.
(iv) Presidential Election.
-